

Tisková zpráva

Představení konceptu využívání škváry ze zařízení na energetické využití odpadů (ZEVO) jako druhotné suroviny pro náhradu primárních surovin v definovaných stavebních aplikacích.

V Praze 4. 5. 2021

Využití škváry v kontextu cirkulární ekonomiky je běžnou a dlouhodobou praxí v řadě států Evropy (např. Dánsko, Nizozemsko, Německo, Francie, apod.). V jiných zemích byly v nedávné době provedeny legislativní změny, které tento směr využití podporují (např. Finsko, Polsko, Litva). Výsledky výzkumu a technologický vývoj z posledních ca 20-30 let ukazují, že škvára je sekundární surovinou pro řadu materiálů (železné, neželezné a drahé kovy) a souběžně je možné minerální frakci po separaci využít ve stavebních aplikacích, za dodržení několika podmínek, které výrazně minimalizují negativní dopad na ŽP. Tyto technické podmínky zaručující environmentální bezpečnost musí být ověřeny a stanoveny při přípravě stavby v rámci stavebního řízení.

- Škvára je vhodná k využití jako ochranná či podkladní nestmelená vrstva v konstrukci vozovek či jiných liniových staveb, kde nahrazuje tradiční vrstvy ze štěrkodrti. Uvedené využití v režimu odpadu za přesně definovaných technických podmínek (např. tloušťka vrstvy, vzdálenost od hladiny spodních vod, omezení množství pronikajících srážek, vzdálenost od zdrojů pitné vody) a environmentálních podmínek (obsah látek v sušině a limitní hodnoty vyluhovatelnosti) je pak bezpečné i z hlediska možných dopadů na životní prostředí.
- Nejedná se o často zaměňované využívání jako primární suroviny v neizolovaných aplikacích, popř. „k zasypávání“, kdy je k materiálu volný přístup a je přímo vystaven různým povětrnostním vlivům.
- Stavebně využít je možno pouze technologicky upravenou škváru, která prošla procesem separace železných a neželezných kovů, procesem zrání a další úpravy, při nichž dochází k objemové stabilizaci škváry, zlepšení geotechnických vlastností a zlepšení environmentálních vlastností (pokles vyluhovatelnosti těžkých kovů).
- Stavební využití je umožněno – za splnění níže uvedených podmínek – pouze pro úzce definované aplikace (laicky „pod povrchem nepropustné vrstvy“), ve kterých dochází k omezenému kontaktu se ŽP:
 - Škvára nevykazuje žádnou z nebezpečných vlastností HP1-HP15 a má platné Vyloučení nebezpečných vlastností (včetně HP14 ekotoxický). Ve zkouškách akutní

- toxicity, prováděné ekotoxikologickými testy, musí být splněny požadavky aktuálně platného prováděcího předpisu k zákonu o odpadech.
- Škvára vyhoví limitním hodnotám pro obsah látek v sušině a limitním hodnotám pro vyluhovatelnost, které byly odvozeny specificky pro výše zmiňované definované aplikace. Obsahy škodlivin v sušině odpadů nepřekročí nejvýše přípustné hodnoty anorganických a organických škodlivin uvedených v aktuálně platném právním předpisu.
 - Kvalitativní parametry škváry jsou pravidelně ověřovány pro dodržení přísných kritérií ochrany životního prostředí, jedná se o odpad kategorie ostatní, to znamená jsou vyloučeny nebezpečné vlastnosti.

Využití škváry za dodržení těchto bodů se opírá o dlouhodobou praxi v řadě evropských zemí podpořenou velkým množstvím dat zaměřených jak na stavební, tak na environmentální část této problematiky. (Například pro potřeby českých ZEVO byla tato praxe přehledně shrnuta do několika odborných studií vypracovaných konsorciem ÚCHP AV ČR a Danish Waste Solutions mezi lety 2018-2020)

Výše uvedené využití škváry je plně v duchu principů cirkulární ekonomiky a přispívá ke zvýšené recyklaci, snižování emisí CO₂ a úspoře cenných primárních surovin a aplikuje principy nejlepších dostupných technik pro nakládání se škvárou dle BREF z roku 2019.

Kontakt:

RNDr. Miloš Kužvart
výkonný ředitel ČAOBH
tel. 724695777
e-mail: milos.kuzvart@caobh.cz

